

REFERAT §17, stk. 4 udvalg for bæredygtig udvikling i Flodbyen og Randers Kommune d. 04-06-2024

Mødedato Tirsdag d. 04. juni 2024 kl. 16:00

Mødested Laksetorvet 1, D.3.39

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Forslag til Arkitekturpolitik.....	4
Igangsætning af nyt plangrundlag for ny bebyggelse ved Randers Busterminal.....	7
Arrangementer i forbindelse med opdatering af klimaplanen.....	10
§17 stk. 4 udvalgsmedlemmers rettigheder.....	12
Gensidig orientering.....	13
Kommende punkter.....	14

Punkt 23: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-P35-6-24

Beslutning

Godkendt.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 24: Forslag til Arkitekturpolitik

01.11.00-Ø36-1-20

Resume

Erhvervs- og planudvalg har på møde den 30. maj 2024 godkendt forslag til arkitekturpolitik til offentlig høring i fire uger.

Hensigten er at politikken skal skabe et fælles sprog, skabe ejerskab, og skabe et fælles styringsredskab for dialog om den fysiske udvikling i kommunen. Politikken skal sikre et solidt fundament for dialogen med bygherrer og investorer, så bl.a. god arkitektur og attraktive byrum kommer til at kendetegne Randers Kommune.

Arkitekturpolitikken tager udgangspunkt i tre overordnede mål, der forholder sig til omgivelserne på tre skalaer: 1) forstå helheden, 2) styrk stedet og 3) skab livskvalitet. Alle, der bidrager til kommunens fysiske udvikling, skal gøre sig bevidste om betydningen af disse målsætninger, således kvaliteten højnes. Det gælder også kommunens egne projekter.

Randers §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling gives hermed mulighed for at afgive bemærkninger i forhold til klima i forslag til arkitekturpolitik.

Indstilling

Indstiller

Forvaltningen indstiller til bæredygtighedsudvalget,

1. at udvalget drøfter klimaforholdene i forslag til arkitekturpolitik
2. at udvalget afgiver bemærkninger vedr. klima i arkitekturpolitikken

Beslutning

Udvalget drøftede sagen.

Udvalgets bemærkninger er vedlagt sagen.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Erhvervs- og planudvalg har på møde den 30. maj 2024 behandlet arkitekturpolitik til offentlig høring i fire uger. Af budgetaftalen for 2022-2025 fremgår det, at der skal laves en arkitektur- og bylivspolitik for Randers Kommune. Det fremgår, at

"Byudviklingen tager for alvor fart i Randers i disse år. Byen ændrer sig, og nye bygninger skyder op. Aftalepartierne ønsker udvikling af den gode by, de gode byrum og boliger af god kvalitet med høj arkitektonisk værdi. I Randers skal der være blandende byområder med blandede ejerformer til alle målgrupper. Der skal skabes attraktive områder, der taler til borgere og tilflyttere, og hvor områdets natur, landskaber og historie respekteres. Dette skal ske gennem en ny Arkitektur- og bylivspolitik, der skal sikre et solidt fundament for at tage dialogen med bygherrer og investorer, så bl.a. god arkitektur og attraktive byrum kommer til at kendetegne Randers".

Den 3. marts 2022 godkendte erhvervs- og planudvalget en tids- og procesplan for udarbejdelsen af en arkitekturpolitik. Forvaltningen har siden inddraget en række interessenter, og der foreligger nu et forslag til en sådan politik.

§17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling har nu mulighed for at afgive bemærkninger i forhold til klima i Forslag til arkitekturpolitik. Forslag til Arkitekturpolitik, se bilag 1 (del 1) og bilag 2 (del 2)

Arkitekturpolitikens indhold

Arkitekturpolitikken er bl.a. udviklet med bæredygtighed for øje. Det er afgørende, at der ikke bruges flere ressourcer end nødvendigt. Først og fremmest skal der tænkes langsigtet, der skal tænkes i robuste løsninger, og der skal tænkes i genanvendelighed.

Arkitekturpolitikken er bygget op med tre overordnede mål og 12 opmærksomhedspunkter. Disse skal danne grundlag for en dialog, når nye projekter påbegyndes, nye lokalplaner startes op, eksisterende områder transformeres, og væsentlige bygninger opføres.

Arkitekturpolitikken er ikke formuleret som en "facitliste" for, hvad der er god fysisk udvikling. Alle projekter er unikke og skal forholde sig til det konkrete sted de gennemføres. Arkitekturpolitikken er derimod primært et dialogværktøj, der beskriver, hvad man skal forholde sig til, når man vil lave fysisk udvikling i Randers Kommune. Politikken bidrager derfor til at skabe et fælles sprog og begrebsapparat for forvaltning, investorer, bygherre og politikere

Ambitionen er, at arkitekturpolitikken fremover bliver et aktivt og levende redskab i dialog med alle dem, der udvikler kommunen. Arkitekturpolitikken er en hjælp til, at kvalitet, bæredygtighed og æstetik bliver centrale emner, når de fysiske rammer udvikles; huse, veje, byrum, design af bænke, trærækker, landskaber og bydele.

Arkitekturpolitikken bliver et aktiv for forvaltningen fra den indledende dialog om ny planlægning til projektudvikling og byggetilladelse.

De tre overordnede mål er:

1. FORSTÅ HELHEDEN - Skalatrín large

Under dette mål arbejdes med at indpasse projekter i landskabet og byen. Pejlemærker, sigtelinjer, grønne og blå forbindelser understøttes. Kulturarven skal respekteres, ligesom projektet skal tilpasses de strategiske rammer og planer.

2. STYRK STEDET- Skalatrín medium

Her skal der bygges videre på stedets kvaliteter og historien bruges aktivt. Projektet skal bidrage positivt til omgivelserne - både i forhold til skala, form, disponering. Der skal skabes gode mødesteder og opholdsrum til fællesskab i lokalmiljøet. De lokale grønne og blå forbindelser skal styrkes i dette skalatrín.

3. SKAB LIVSKVALITET - Skalatrín small

Der skal arbejdes med udformning af bygninger og byrum til hverdagslivet og livskvalitet. Nærmiljøet skal styrkes gennem gode kantzoner, bevidst arbejde mellem ude og inde og design af robuste bygninger og byrum, der giver langsigtet værdi. Det handler om at skabe kvalitet og detaljer i formgivning og ved materialevalg.

Alle, der bidrager til kommunens fysiske udvikling, skal gøres bevidste om betydningen af disse tre målsætninger, så kvaliteten af kommunens udvikling højnes. Et godt projekt er forankret i en god helhedsforståelse, styrker et steds positive egenskaber og bidrager til at skabe livskvalitet i det nære miljø. Dette gør sig også gældende for kommunens egne anlægsprojekter.

Forvaltningen vil sagsbehandle og fremlægge konkrete projekter til politisk drøftelse med udgangspunkt i disse tre mål.

Skal der sikres kvalitet i byudviklingen kræver det et tværfagligt perspektiv, hvor forhold som arkitektonisk kvalitet, bæredygtighed, trafikplanlægning, vandhåndtering, bymiljø, landskab og bygbarhed skal inddrages. Dette kræver en anvendelse af alle fagligheder i forvaltningen.

Politikken indeholder et essay fra Lars Autrup, Direktør i Arkitektforeningen, med en række anbefalinger til inspiration.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

Bilag

Forslag til Arkitekturpolitik_del 1

Forslag til Arkitekturpolitik_del 2

Bæredygtighedsudvalgets bemærkninger til sag arkitekturpolitik

pp til bæredygtighedsudvalg_Arkitekturpolitik_RVS

Punkt 25: Igangsætning af nyt plangrundlag for ny bebyggelse ved Randers Busterminal

01.02.05-P16-13-23

Resume

Erhvervs- og planudvalget har igangsat planlægning for to nye bebyggelser ved Randers Busterminal. Planlægningen er igangsat på baggrund af to fremsendte projektforslag udarbejdet med udgangspunkt i Udviklingsplan for Flodbyen Randers.

De to projektforslag omhandler henholdsvis 40 almene boliger ved Trangstræde samt blandet bolig og erhverv mellem Østergrave og Havnegade. De almene boliger ønskes opført i 3-4 etager, og bygningen med blandet bolig og erhverv er 9 etager høj.

§17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling gives hermed mulighed for at komme med bemærkninger til de ansøgte projekter i forhold til klimaelementerne i projektet.

Indstilling

Indstiller

Forvaltningen indstiller til bæredygtighedsudvalget,

1. at udvalget drøfter klimaelementerne i de ansøgte projekter ved Randers Busterminal
2. at udvalget afgiver bemærkninger til den videre planlægning for projekterne ved Randers Busterminal

Beslutning

Udvalget drøftede sagen. Udvalgets bemærkninger drøftes på næste udvalgmøde hvorefter de vedlægges sagen.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Erhvervs- og planudvalget har på møde d. 30. maj, 2024 behandlet forslag til at igangsætte planlægning for to nye bebyggelser ved Randers Busterminal. Planlægningen består både af forslag til lokalplan samt forslag til tillæg til Kommuneplan 2021.

Planlægningen er igangsat på baggrund af to fremsendte projektforslag, der indeholder almennyttige boliger og blandet bolig og erhverv. Se bilag 1 for samlet bebyggelsesplan, inklusiv sol-/skyggediagrammer, samt bilag 2 med visualiseringer af de to projektforslag indsat i fotos af byen.

Projektforslagene ligger inden for afgrænsningen af Flodbyen Randers. De er udarbejdet med udgangspunkt i udviklingsplanen, som bl.a. anviser mulighed for at placere to nye bebyggelser ved Randers Busterminal. Disse bebyggelser indgår i "Hængslet", som bl.a. består af Byforbindelsen, som skal forbinde midtbyen og Flodbyen. De to nye bebyggelser er dermed vigtige elementer, der skal understøtte livet langs Byforbindelsen.

Byrådet har besluttet at kommunens §17 stk. 4 udvalg for bæredygtig udvikling skal afgive bemærkninger i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner for Flodbyen Randers.

§17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling har nu mulighed for at komme med bemærkninger til de ansøgte projekter ved Trangstræde og mellem Østergrave og Havnegade i forhold til klimaelementerne i projektet. Bemærkningerne indgår i det videre arbejde med forslaget til lokalplan.

Projektet ved Trangstræde

Ejendommen ved Trangstræde anvendes i dag til offentlige parkeringspladser og som forbindelse/ophold for fodgængere samt cykelparkering primært til busterminalen.

Det fremsendte projektforslag, se bilag 3, har Randers Bolig som bygherre, og indeholder:

- Omdannelse af arealet til almen boligbebyggelse med 40 boliger på mellem 54 m² og 115 m².
- En bygning på 3.300 m² udformet som en stang bestående af fire bygningskroppe, som forskydes vandret i forhold til hinanden, og som skiftevis er 3 og 4 etager høje. Bygningskroppene med 3 etager har tagterrasser.
- Bebyggelsen afgrænses mod øst af Byforbindelsen, når denne anlægges.
- Fælles opholdsarealer på tagterrasser, som placeres på de bygningskroppe der er 3 etager, og private opholdsarealer, i form af altaner og små private haver på bebyggelsens vestvendte facader.
- Bebyggelsen har mansardtag og foreslås opført med røde eller gule tegl og tage af enten skærmtegl eller stål.
- 25 parkeringspladser til biler med adgang fra Trangstræde samt 60 parkeringspladser i to etager til cykler placeret vest for bygningen.

Projektet mellem Østergrave og Havnegade

Ejendommen mellem Østergrave og Havnegade ligger i dag tom.

Det fremsendte projektforslag, se bilag 4, har AP Pension som bygherre, og indeholder:

- En etageejendom på 9 etager med erhverv i de fem nederste etager, inkl. en mindre café i stueetagen, og i den øverste del 11 boliger fordelt på 3 etager samt teknik og depotrum på den øverste etage.
- Samlet bebyggelse på 3800 m², hhv. ca. 2700 m² til erhverv og ca. 1000 m² til boliger.
- Arealer rundt om bygningen er næsten fuldt befæstede og består af parkering nord for bygningen og et fortovsareal hele vejen rundt om bygningen. Mod vest grænser arealet op til Byforbindelsen, når denne anlægges.
- Tagterrasser på tagfladerne af etage 1-3, da disse etager er bredere end den øverste del af bygningen.
- En 9. etage der trækkes yderligere tilbage fra resten af bygningens kant og indeholder teknik og depotrum.
- Bygningen foreslås umiddelbart opført i lyse nuancer uden endelig stillingtagen til materialer.

Parkering

Kommuneplanens krav til parkering er forudsat overholdt i Udviklingsplan for Flodbyen Randers og jf. udviklingsplanen skal parkering til bebyggelsen ved Trangstræde anlægges på egen grund. Dette er ikke fuldt ud muligt. Det er relevant at notere sig, at bebyggelsen er placeret i den tætte midtby og vil ligge i direkte relation til Randers Busterminal. Umiddelbart er der en manko på 15 parkeringspladser ud af 40, som er kravet i kommuneplanen (1 pr. bolig for etageboligbebyggelse i Randers og Langå midtby). Parkeringsnormen fastlægges i kommuneplanen, og der pågår analyser herom i forbindelse med Kommuneplan 2025, hvor det bl.a. undersøges om parkeringsnormen for den indre midtby bør lempes, da der her er fokus på attraktive byrum i et område, som både ligger stationsnært og har høj bebyggelsesmæssig tæthed.

For bebyggelsen mellem Østergrave og Havnegade anviser udviklingsplanen, at al parkering placeres i parkeringshus ved Bolværksgrunden. I projektforslaget er en mindre del af den nødvendige parkering dog placeret på terræn ved bygningen, således det grønne parklignende byrum, der er beskrevet i udviklingsplanen, ikke realiseres.

Foruden den ovennævnte mulige reduktion af parkeringsnormen, kan der fx arbejdes med følgende i forhold til alternative løsninger på parkering i området:

- Attraktiv kollektiv trafik
- Bedre cykelsti- og parkeringsforhold
- Delebilsordning
- Dobbeltudnyttelse af parkeringspladser
- Tinglysning af parkeringspladser uden for lokalplanens område

Regnvandshåndtering

Spildevandsplan 2009-2012 gælder for området suppleret med de strategiske målsætninger for spildevandshåndtering, som byrådet vedtog november 2023. Vandhåndteringen skal derfor i videst mulige omfang løses inden for afstrømningsområder med grønne løsninger.

Områderne er i dag allerede næsten fuldt befæstede. Dette påvirkes ikke af de to fremsendte projektforslag, hvorfor den gældende udledningstilladelse fortsat gælder. Der skal håndteres mest muligt vand på egen grund, så vandet forsinkes, og belastningen på den eksisterende kloak reduceres. Der vil i forbindelse med den videre planlægning blive undersøgt, hvilke muligheder der er for regnvandshåndtering, og i hvilket omfang, da pladsen er trang i området.

Materialevalg

I forhold til bebyggelsen mellem Østergrave og Havnegade, så fremgår det af projektforslaget, at man ønsker at opføre bygningen i lyse nuancer, men at der, af hensyn til at opnå den bedste bæredygtighedsprofil og det mindst mulige CO2-aftryk, endnu ikke er taget stilling til det endelige materialevalg. Forvaltningen forventer, at valget af materialer præciseres i løbet af planlægningen, så der med lokalplanens krav dertil kan sikres et materialevalg, der æstetisk sikrer et samspil med omgivelserne.

På mødet præsenterer forvaltningen området ved Randers Busterminal og hovedprincipperne i de to projekter.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

Bilag

Materiale til igangsætning fra Flodbyen Randers P/S

Visualiseringsbilag

Projektforslag for bebyggelse ved Trangstræde

Projektforslag for bebyggelse mellem Østergrave og Havnegade

Punkt 26: Arrangementer i forbindelse med opdatering af klimaplanen

00.16.00-P20-24-21

Resume

Randers Kommune vedtog i sommeren 2021 en klimahandleplan, hvorved kommunen gennem DK2020-samarbejdet tilslutter sig Parisaftalens målsætninger om klimaneutralitet i 2050 og en 70% reduktion inden 2030. Der udarbejdes årligt en status der viser, hvordan det går med at nå de overordnede mål, nøgleindikatorerne for delmål og de vigtigste indsatser i klimaplanen.

Klimaplan 2050 revideres hvert 4. år, hvorfor kommunen i løbet af 2024 skal opdatere planen. Derfor vil der frem til udgangen af året pågå en inddragende proces både internt og eksternt i kommunen.

Indstilling

Indstiller

Forvaltningen indstiller til §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Klimaplanen 2050 blev vedtaget i maj 2021, derefter blev der udarbejdet projektplaner og igangsættelser af klimaprojekterne. Klimaplanen skal opdateres igen i løbet af 2024 og bæredygtighedsudvalget blev senest inddraget i planlægningen på mødet d. 5. marts.

Forvaltningen udarbejder årligt en statusrapport, der beskriver udviklingen af de igangværende projekter. Der udarbejdes ligeledes et klimaregnskab med lokalt indfanget data samt data fra PlanEnergi, der beskriver udvikling i drivhusgasudledning fra Randers Kommune som geografi. Data fra PlanEnergi er dog først tilgængelige fra juli i år, hvorfor klimaregnskabet vil blive præsenteret selvstændigt senere på året.

Kommunen som geografi skal reducere 350.000 ton CO₂ senest i 2030, hvis kommunen som geografi skal nå målet om 70% reduktion i forhold til 1990. Med tiltagene i Klimaplan 2050 mangler kommunen som geografi dog stadig at reducere med 152.000 ton CO₂ i 2030, hvorfor det er væsentligt at holde fokus på de igangværende projekter og indsatser samt udvikle og etablere nye tiltag, der kan bane vejen mod målet.

Opdatering af klimaplanen for perioden 2025-2029

Forvaltningen har i løbet af foråret 2024 påbegyndt processen for opdatering af kommunens Klimahandleplan, der vil være gældende de kommende 4 år.

Som led i processen afholder Randers Kommune en række interne arrangementer for ledere og medarbejdere samt åbne arrangementer i No. 17 under overskriften "Sammen om klimaet". De interne arrangementer for ledere og medarbejdere har fokus på, hvordan klimaarbejdet kan indgå i arbejdet på tværs af forvaltningen, inspirerende netværk og klimavenlig adfærd i kommunens organisation.

Klimadage i No.17

Klimaplanen består af de 5 temaer: Bæredygtig levevis, Energi, Transport, Natur, Virksomheder og Kommunen som koncern som tværgående tema.

Kommunen er vært for 5 åbne klimadage om hvert enkelt tema, med oplæg og deltagelse af KlimaAgenterne (projektledere) af projekter fra klimaplanen, virksomheder og uddannelsesinstitutioner inden for rammen af et tema. Det vil være åbne arrangementer for både medarbejdere i kommunen, private virksomheder, uddannelsesinstitutioner, NGO'er og civilsamfundet. Vi ønsker med disse at skabe viden og åbenhed om kommunens projekter, samt opfordre til samarbejde og samskabelse til kommende projekter og indsatser i Klimaplanen. Samtidig benyttes klimadagene som afsæt til gruppeorienterede tretrins forløb i forbindelse med opdatering af klima, natur og miljøpolitikken, der tager afsæt i samme tematikker som klimaplansarbejdet.

Forløbet er ligeledes med til at honorere kravene om større fokus på forbrugerudledninger og den sociale balance samt involvering internt og eksternt i forbindelse med opdatering og recertificering af klimaplanen.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 27: §17 stk. 4 udvalgsmedlemmers rettigheder

00.01.00-A26-12-13

Resume

Bæredygtighedsudvalget anmodede på mødet d. 5. marts om en beskrivelse af udvalgsmedlemmernes rettigheder i et §17 stk. 4 udvalg. Vedlagt sagen er en besvarelse på spørgsmålet.

Indstilling

Indstiller

Forvaltningen indstiller til §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune

1. at sagen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Bæredygtighedsudvalget anmodede på mødet d. 5. marts om en beskrivelse af udvalgsmedlemmernes rettigheder i §17 stk. 4 udvalg. Vedlagt sagen er en besvarelse på spørgsmålet.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Notat om udvalgsmedlemmers rettigheder i § 17, stk. 4-udvalg

Punkt 28: Gensidig orientering

00.01.00-P35-6-24

Resume

Udvalget drøfter sager til gensidig orientering.

Beslutning

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Udvalget drøfter sager til gensidig orientering.

Punkt 29: Kommende punkter

00.01.00-P35-6-24

Resume

Kommende punkter.

Beslutning

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Kommende sager til udvalgets behandling:

13. august

- Skoleområdet
- Energistrategi

10. september

- Mobilitet
- Klima-, natur-, og miljøpolitik

12. november

- Kultur og sport
- Klimapris

3. december

- Evt. julefrokost